

Pripreme za gradnju mini HE na Ljutoj se aktualiziraju

23 September 2016

Općinske vlasti odlučile su da, na posljednjoj sjednici Općinskog vijeća u ovom mandatu, aktualiziraju pripreme za izgradnju sistema mini HE na rijeci Kalinovačka Ljuta (Repećnica). Vijećnici OV-a Konjic su na pomenutoj sjednici prvo izglasali da se ta tačka uvrsti u dnevni red, a zatim su po toj tački donijeli "Rješenje o utvrđivanju javnog interesa izgradnje mHE na slivu rijeke Ljute". Ovo rješenje predstavlja akt kojim se praktično dozvoljava koncesionaru da, zajedno sa koncesorom, započne proces eksproprijacije zemljišta za potrebe ovog hidroenergetskog sistema.

Prema nama dostupnim informacijama radi se o planiranoj eksproprijaciji za sedam mHE od ukupno ranije planiranih deset elektrana koje su u redovnom postupku ishodile okolinsku dozvolu. Podsjećamo, u međuvremenu je od strane NVO sektora pokrenut upravni spor na dodijeljene ekološke dozvole za tri elektrane koje su tokom priprema i pregovaranja drastično preprojektovane (brane visine 30-ak metara), te kao takve nisu mogle zadovoljiti minimalan uticaj na okolinu. Posebno iz razloga "to je područje na kojem se projekat realizira još 2005. g. "zaštita i očuvanje" Odlukom federalnog Parlamenta kojom se ovo jedinstveno prirodno područje "proglašava od značaja za Federaciju BiH". Ova Odluka bi trebala služiti kao mehanizam zaštite do uspostavljanja konačne institucionalne zaštite u vidu planiranog nacionalnog parka. Interesantno je da je upravo ova Odluka među prvim argumentima u obrazloženju sudske presude kojom se ukida ekološka dozvola za sporne elektrane i postupak vraća na početak.

Prilično je velika nepoznanica (barem za nas) u kojem pravcu će se nastaviti razvoj ovog kontraverznog projekta. Javnost baš i nije upoznata sa promjenama na projektu te ostaje nedoumica da li je investitor odustao od tri sporne elektrane ili planira njihovo preprojektovanje, pogotovo jer su predstavnici investitora više puta isticali kako neće pristati na kompromise i da neće graditi nekompletan projekat, pogotovo bez tri sporne (i najveće) elektrane. Treba napomenuti da je u međuvremenu izvršen prenos koncesionog prava sa prvobitnog koncesionara Turboinstituta iz Ljubljane na njegovu firmu-kærku Inghydro iz Sarajeva. Ova potonja je upravo ovih dana otvorila ured firme u Konjicu.

Ostaje činjenica da se i 7 (sedam) mHE nalazi u području sa posebnim vidom zaštite i samo zato što su projektovane kao mini elektrane "tirolskog tipa" nisu osporene niti je pokrenut upravni spor. Međutim, bude li se tokom njihove izgradnje odstupalo od projektnog rješenja i nepoštivale odredbe iz okolinske dozvole, a što će se utvrditi pojačanim monitoringom, moguće je da će i ove elektrane biti ponovo pod lupom javnosti.